

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

Izvešće o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europske agencije za lijekove (EMA) za financijsku godinu 2019.

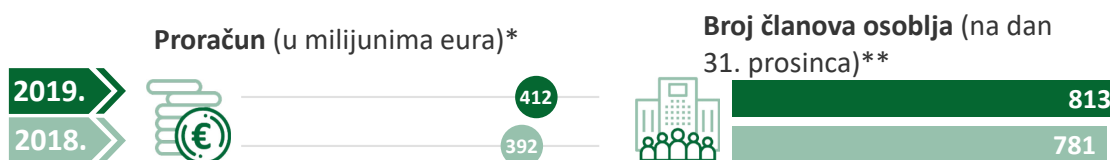
s odgovorom Agencije

Uvod

01. Europska agencija za lijekove (EMA, u daljnjem tekstu: Agencija), koja je premještena u Amsterdam, osnovana je Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2309/93 koju je zamijenila Uredba (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Agencija djeluje u okviru mreže na razini cijelog EU-a i koordinira znanstvene resurse koje su na raspolaganje stavila nacionalna tijela kako bi se zajamčili ocjena i nadzor lijekova koji se upotrebljavaju za liječenje ljudi i životinja.

02. Na **grafikonu 1.** prikazani su ključni podatci o Agenciji².

Grafikon 1.: ključni podatci o Agenciji

* Proračunski iznosi temelje se na ukupnim odobrenim sredstvima za plaćanje raspoloživim tijekom financijske godine.

** Osoblje uključuje dužnosnike EU-a, privremeno i ugovorno osoblje EU-a te upućene nacionalne stručnjake, ali ne uključuje vanjske djelatnike i konzultante.

Izvor: konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za financijsku godinu 2018. i privremena konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za financijsku godinu 2019.; podatke o broju članova osoblja dostavila je Agencija.

Informacije na kojima se temelji izjava o jamstvu

03. Revizijski pristup Suda obuhvaća analitičke revizijske postupke, izravno ispitivanje transakcija i procjenu ključnih kontrola nadzornih i kontrolnih sustava Agencije. Tome se pridodaju dokazi prikupljeni radom drugih revizora i analizom informacija koje dostavlja uprava Agencije.

¹ SL L 214, 24.8.1993., str. 1. i SL L 136, 30.4.2004., str. 1. U skladu s potonjom Uredbom izvorni naziv Agencije, Europska agencija za ocjenu lijekova, promijenjen je u naziv Europska agencija za lijekove.

² Više informacija o nadležnostima i aktivnostima Agencije dostupno je na njezinim internetskim stranicama: www.ema.europa.eu.

Izjava o jamstvu koju Sud upućuje Europskom parlamentu i Vijeću – izvješće neovisnog revizora

Mišljenje

04. Sud je obavio reviziju:

- (a) računovodstvene dokumentacije Agencije, koja se sastoji od financijskih izvještaja³ i izvješća o izvršenju proračuna⁴ za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2019., te
- (b) zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s tom računovodstvenom dokumentacijom,

u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Pouzdanost računovodstvene dokumentacije

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije

05. Prema mišljenju Suda računovodstvena dokumentacija Agencije za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Agencije na dan 31. prosinca 2019. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim danom, u skladu s Financijskom uredbom Agencije i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Posebna napomena

06. Sud skreće pozornost na bilješku 3.1.3. u privremenoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije u kojoj se opisuje nesigurnost u vezi sa sporazumom o najmu za prijašnje poslovne prostore Agencije u Londonu, koji istječe tek 2039. i u kojem ne postoji odredba o ranijem otkazivanju najma. Međutim, prostore je moguće dati u podnajam, uz pristanak najmodavca. Agencija je u srpnju 2019.

³ Financijski izvještaji sastoje se od bilance, izvještaja o financijskom rezultatu, izvještaja o novčanom toku, izvještaja o promjenama u neto imovini te kratkog prikaza važnih računovodstvenih politika, kao i drugih bilješki s pojašnjenjima.

⁴ Izvješća o izvršenju proračuna sastoje se od izvješća koja objedinjuju sve proračunske operacije i bilješki s pojašnjenjima.

postigla dogovor s najmodavcem i dala u podnajam svoje prijašnje prostore podnajmoprimcu počevši od srpnja 2019., pod uvjetima koji su u skladu s uvjetima glavnog ugovora o najmu. Razdoblje podnajma trajat će do isteka ugovora o najmu u lipnju 2039. S obzirom na to da je Agencija i dalje jedna od strana ugovora o najmu, u slučaju da podnajmoprimac ne ispuni svoje platne obveze, plaćanje ostatka vrijednosti ugovora o najmu moglo bi se smatrati obvezom koju je Agencija preuzela ugovorom o najmu. To je opisano u bilješci 4.8.1. o operativnom *najmu* i bilješci 4.8.2. o potencijalnoj imovini i obvezama. Na dan 31. prosinca 2019. ukupna procijenjena neplaćena najamnina, povezane naknade za usluge i osiguranje imovine najmodavca koje Agencija treba isplatiti do isteka ugovora o najmu iznosili su 417 milijuna eura. Sud ne izražava uvjetno mišljenje o ovom pitanju.

Zakovitost i pravilnost transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

Prihodi

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti prihoda povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

07. Prema mišljenju Suda prihodi povezani s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima zakoniti i pravilni.

Plaćanja

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

08. Prema mišljenju Suda plaćanja povezana s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima zakonita i pravilna.

Osnova za mišljenja

09. Sud je proveo reviziju u skladu s međunarodnim revizijskim standardima i etičkim kodeksom Međunarodne federacije računovođa (IFAC) te međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI). Odgovornosti Suda u skladu s tim standardima opširnije su opisane u odjeljku ovog izvješća o odgovornostima revizora. Sud je

neovisan u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe koji izdaje Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks IESBA-e) i etičkim normama koje su relevantne za reviziju koju provodi te je ispunio sve svoje etičke odgovornosti u skladu s tim normama i Kodeksom IESBA-e. Sud prikupljene revizijske dokaze smatra dostatnima i prikladnima da budu temelj njegova mišljenja.

Odgovornosti uprave i osoba zaduženih za upravljanje

10. U skladu s člancima od 310. do 325. UFEU-a i Financijskom uredbom Agencije uprava Agencije odgovorna je za pripremu i prikazivanje računovodstvene dokumentacije na temelju međunarodno prihvaćenih računovodstvenih standarda za javni sektor te za zakonitost i pravilnost povezanih transakcija. To uključuje oblikovanje, uspostavu i provedbu unutarnjih kontrola koje su važne za pripremu i prikazivanje financijskih izvještaja u kojima nema značajnog pogrešnog prikazivanja zbog prijevare ili pogreške. Odgovornost je uprave Agencije ujedno zajamčiti da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvještajima u skladu sa službenim propisima kojima su ti izvještaji uređeni. Uprava Agencije snosi krajnju odgovornost za zakonitost i pravilnost transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom Agencije.

11. U pripremi računovodstvene dokumentacije odgovornost je uprave Agencije procijeniti mogućnost Agencije da nastavi s trajnim poslovanjem. Uprava je dužna po potrebi objavljivati informacije o pitanjima u vezi s trajnošću poslovanja Agencije i služiti se računovodstvenim načelom trajnosti poslovanja, osim u slučajevima u kojima uprava namjerava likvidirati predmetni subjekt ili prestati s poslovanjem, ili je prestanak poslovanja jedina realna mogućnost.

12. Osobe zadužene za upravljanje odgovorne su za nadgledanje procesa financijskog izvještavanja Agencije.

Odgovornosti revizora u pogledu revizije računovodstvene dokumentacije i povezanih transakcija

13. Ciljevi su Suda dobiti razumno jamstvo o tome ima li u računovodstvenoj dokumentaciji Agencije značajnog pogrešnog prikazivanja i jesu li povezane transakcije zakonite i pravilne te, na temelju provedene revizije, podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću ili drugim odgovarajućim tijelima zaduženima za davanje razrješnice izjave o jamstvu u pogledu pouzdanosti računovodstvene dokumentacije Agencije te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija. Razumno jamstvo visoka je razina jamstva, ali nije garancija da će se revizijom

otkriti značajno pogrešno prikazivanje ili neusklađenost u svim slučajevima u kojima oni postoje. Njihov uzrok mogu biti prijevare ili pogreška te se smatraju značajnima ako bi bilo razumno očekivati da bi, pojedinačno ili skupno, mogli utjecati na ekonomske odluke koje korisnici računovodstvene dokumentacije donose na temelju njezina sadržaja.

14. Kad je riječ o prihodima, Sud provjerava sredstva koja su Komisija ili zemlje suradnice stavile Agenciji na raspolaganje te procjenjuje postupke kojima se Agencija služi za ubiranje naknada i ostalih prihoda, ako postoje.

15. Kad je riječ o rashodima, Sud ispituje platne transakcije u trenutku nastanka, evidentiranja i prihvatanja rashoda. Tim su ispitivanjem obuhvaćene sve kategorije plaćanja (uključujući plaćanja za kupnju imovine) u trenutku njihova izvršenja, osim predujmova. Isplate predujmova ispituju se u trenutku u kojem primatelj sredstava dostavi potvrdu o njihovoj pravilnoj uporabi te u kojem Agencija prihvati tu potvrdu i obračuna predujam, iste godine ili kasnije.

16. U skladu s međunarodnim revizijskim standardima i međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija Sud primjenjuje stručnu prosudbu i zadržava profesionalni skepticizam tijekom čitavog trajanja revizije. Sud također:

- utvrđuje i procjenjuje rizike od značajnog pogrešnog prikazivanja u računovodstvenoj dokumentaciji i od značajne neusklađenosti povezanih transakcija s obvezama iz pravnog okvira Europske unije do kojih je došlo zbog prijevare ili pogreške, priprema i provodi revizijske postupke kojima se vodi računa o tim rizicima te prikuplja revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da budu osnova za njegova mišljenja. Rizik od toga da se značajno pogrešno prikazivanje ili neusklađenost ne otkriju veći je ako su oni uzrokovani prijevaram nego ako su uzrokovani pogreškom jer prijevare može podrazumijevati tajno dogovaranje, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola
- stječe uvid u unutarnje kontrole koje su relevantne za reviziju kako bi pripremio primjerene revizijske postupke u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutarnjih kontrola
- obavlja evaluaciju primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te razumnosti računovodstvenih procjena i povezanih informacija koje je uprava objavila
- donosi zaključak o primjerenosti načina na koji se uprava služila računovodstvenim načelom trajnosti poslovanja i, na temelju prikupljenih dokaza, o tome postoji li značajna nesigurnost u vezi s događajima ili uvjetima kojom bi se ozbiljno mogla ugroziti mogućnost Agencije da nastavi s trajnim poslovanjem. U slučajevima u kojima Sud zaključi da postoji takva značajna

nesigurnost dužan je u svojem revizijskom izvješću skrenuti pozornost na povezane informacije koje su objavljene u konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji ili, ako te informacije nisu objavljene na odgovarajući način, izraziti mišljenje koje nije bezuvjetno. Zaključci Suda temelje se na revizijskim dokazima koji su prikupljeni do datuma sastavljanja revizijskog izvješća. Ipak, budući događaji ili uvjeti mogu dovesti do toga da određeni subjekt prestane s trajnim poslovanjem

- obavlja evaluaciju cjelokupnog prikaza, strukture i sadržaja računovodstvene dokumentacije, uključujući objavljene informacije, kao i toga jesu li povezane transakcije i događaji izneseni u računovodstvenoj dokumentaciji na način kojim se postiže vjeran prikaz
- prikuplja dostatne i primjerene revizijske dokaze u pogledu financijskih informacija Agencije kako bi izrazio mišljenje o računovodstvenoj dokumentaciji i povezanim transakcijama. Sud je odgovoran za usmjeravanje revizije, nadzor nad njome i njezinu provedbu. Sud snosi isključivu odgovornost za revizorsko mišljenje koje izražava.
- u relevantnim slučajevima uzima u obzir revizije koje je nad računovodstvenom dokumentacijom Agencije obavio neovisni vanjski revizor u skladu s člankom 70. stavkom 6. Financijske uredbe EU-a.

Sud obavještava upravu o, među ostalim, planiranom opsegu i vremenskom okviru revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući sve bitne nedostatke u unutarnjim kontrolama koje je utvrdio tijekom revizije. Među pitanjima o kojima je raspravljao s Agencijom Sud određuje ona koja su najvažnija za reviziju računovodstvene dokumentacije za tekuće razdoblje i koja se stoga smatraju ključnim revizijskim pitanjima. Sud ta pitanja opisuje u revizijskom izvješću, osim ako zakonima ili propisima nije dopušteno javno objavljivanje informacija o tom pitanju ili ako, u iznimno rijetkim slučajevima, Sud utvrdi da određeno pitanje ne bi trebalo objaviti u izvješću jer je razumno očekivati da će nepovoljne posljedice takvog objavljivanja biti veće od koristi za javni interes.

17. Opažanjima u nastavku ne dovodi se u pitanje mišljenje Suda.

Opažanje o zakonitosti i pravilnosti transakcija

18. U vrijeme obavljanja revizije u prostorima Agencije radilo je 119 konzultanata. Zaposleni su preko niza agencija za privremeno zapošljavanje, od kojih su neke bile iz drugih država članica (uglavnom iz Belgije), dok neke imaju sjedište u Nizozemskoj. Agencija revizorima nije mogla potvrditi ispunjavaju li djelatnici zaposleni preko agencije za privremeno zapošljavanje koji rade u njezinim poslovnim prostorima uvjete

za status upućenog radnika u skladu s odredbama nizozemskog zakonodavstva kojim su prenesene Direktiva o upućivanju radnika (Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵) i Direktiva o izvršenju (Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶).

Sud smatra da u je kontekstu poziva na podnošenje ponuda za nabavu usluga Agencija, kao javni naručitelj, odgovorna za provjeru izjava o sukladnosti sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području socijalnih pitanja i rada koje dostavljaju izvršitelji (uključujući zakonodavstvo povezano s upućivanjem radnika), kako je propisano Financijskom uredbom koja se primjenjuje na opći proračun Unije. Agencija je primjerice mogla ispuniti taj zahtjev traženjem od izvršitelja da joj dostavi popis takvih radnika i dokaze o tome da se izvršitelj pridržava nacionalnog zakonodavstva države članice domaćina (npr. dokaz da je izvršitelj obavijestio državu članicu domaćina o upućenim radnicima). Međutim, u vrijeme obavljanja revizije, Agencija nije bila poduzela takve mjere niti je poduzela ikakve daljnje korake kako bi zajamčila usklađenost s relevantnim zahtjevima iz Financijske uredbe.

Agencija isto tako mora biti upoznata s nacionalnim zakonodavstvom države članice domaćina u pogledu upućenih radnika i ispunjavati sve obveze koje se tim zakonodavstvom propisuju za primatelja usluga upućenih radnika (tj. Agenciju).

Opažanja o dobrom financijskom upravljanju

19. Pri provedbi postupka javne nabave, javni naručitelji moraju po potrebi podijeliti ugovore u nekoliko grupa, vodeći računa o tome da je potrebno omogućiti tržišno natjecanje na široj razini. Tehničkim specifikacijama ponuditeljima se mora omogućiti jednak pristup postupcima nabave i ne smiju se postavljati neopravdane prepreke otvorenom tržišnom natjecanju.

20. Agencija je u ožujku 2019. pokrenula jedan postupak nabave. Postupkom su obuhvaćene dvije stavke: nabava pisača i upravljanje utovarnom rampom za robu u novim prostorima Agencije u Amsterdamu. Te dvije stavke ni na koji način nisu međusobno povezane, ali su ipak zajedno uvrštene u istu grupu u procijenjenoj vrijednosti od 6 200 000 eura i najvećom mogućom valjanošću od 6 godina. Za taj su natječaj zaprimljene samo dvije prijave.

⁵ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

⁶ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.

Postoji mogućnost da je Agencija spajanjem postupaka nabave pisača i usluga upravljanja utovarnom rampom ograničila broj mogućih zainteresiranih ponuditelja koji su mogli podnijeti ponudu za ili jednu ili drugu vrstu usluge, čime se narušava pošteno tržišno natjecanje.

Nadalje, Agencija je produljila trajanje ugovora s četiri godine na šest godina. Takvo produljenje ugovora dopušteno je odredbama Financijske uredbe samo u izvanrednim i opravdanim slučajevima. Životni vijek opreme iz ugovora i znatan iznos koji bi izvršitelj trebao uložiti u nabavu pisača nisu dovoljan razlog za takvo produljenje.

21. Agencija je u listopadu 2019. sklopila okvirni ugovor s tri poduzeća za angažiranje vanjskih djelatnika. Ukupna maksimalna vrijednost predmetnog ugovora iznosila je 15 450 000 eura. Prema natječajnoj specifikaciji na cjenovni element primjenjivao se faktor ponderiranja od 40 %. U specifikaciji je navedeno da se u okviru tog elementa na bruto naknadu po satu za vanjske djelatnike u pojedinim kategorijama osoblja treba primijeniti faktor konverzije za sveobuhvatnu naknadu po satu. Na temelju zaprimljenih ponuda, posebice u kategorijama djelatnika u funkcijskim skupinama II. i III., koje imaju najveći faktor ponderiranja u ukupnom cjenovnom elementu, faktor konverzije kretao se u rasponu od 1,85 do 1,95. Međutim, agencija nije zatražila procjenu bruto troškova za vanjske djelatnike za svaku od traženih kategorija osoblja (npr. doprinosi koje snosi poslodavac i drugi troškovi koje pokriva poslodavac u skladu s nizozemskim zakonodavstvom o radu).

Agencija je stoga mogla biti u boljem položaju da procijeni jesu li dodatni zaračunani iznosi ili bruto dobit pružatelja usluga bili razumni u odnosu na slične ugovore.

22. Agencija se u ožujku 2019. preselila iz Londona u Amsterdam, što je potaknuto namjerom Ujedinjene Kraljevine da se povuče iz Europske unije. Kako bi se olakšalo preseljenje, Agencija je svakom članu osoblja koji se preselio u Amsterdam, kao i njihovim članovima obitelji, odobrila dodatnu naknadu za putne troškove. Iznos te dodatne naknade (1 227 eura za svaku osobu koja ju je primila) izračunan je na temelju paušalnog iznosa prema cijeni putne karte u poslovnom, a ne ekonomskom razredu, kako je propisano Pravilnikom o osoblju.

Da je Agencija izračunala iznos te dodatne naknade za putne troškove na temelju karte u ekonomskom razredu, što se smatra uobičajenim putnim razredom za putovanja unutar EU-a, postigla bi isti rezultat, ali na ekonomičniji način. Isto bi vrijedilo i da je Agencija platila naknadu za dodatnu prtljagu za svaku osobu koja je primila naknadu za putne troškove, kako bi količinu prtljage izjednačila s onom koja je dopuštena u poslovnom razredu. Sud zaključuje da Agencija pri izračunu iznosa dodatne naknade za putne troškove nije dovoljno vodila računa o načelu ekonomičnosti.

Do 31. prosinca 2019. Agencija je isplatila i standardnu propisanu naknadu i izvanrednu naknadu za putne troškove za svog 481 člana osoblja i 524 člana njihovih kućanstava. Do tog je datuma ukupno isplaćeno 1 263 305 eura, umjesto 30 562 eura, koliko bi se isplatilo samo za standardnu propisanu naknadu za putne troškove. Zajedno s 245 000 eura rezerviranih za daljnja plaćanja te vrste, očekuje se da bi se na izvanrednu naknadu za putne troškove trebao potrošiti iznos od 1 477 743 eura.

Praćenje mjera poduzetih u pogledu opažanja iz prijašnjih godina

23. Pregled mjera poduzetih kao odgovor na opažanja Suda iz prijašnjih godina nalazi se u ***Prilogu***.

Ovo je izvješće usvojilo IV. revizijsko vijeće, kojim predsjedava član Revizorskog suda Alex Brenninkmeijer, na sastanku održanom u Luxembourg 22. rujna 2020.

Za Revizorski sud

Klaus-Heiner Lehne
predsjednik

Prilog – Praćenje mjera poduzetih u pogledu opažanja iz prijašnjih godina

Godina	Opažanja Suda	Faza korektivne mjere (Dovršeno / U tijeku / Predstoji / —)
2014.	Uredbom Agencije o naknadama propisani su rokovi za naplatu naknada. U većini transakcija obuhvaćenih revizijom ti se rokovi nisu poštovali.	Dovršeno
2016./2017./2018.	Parlament i Vijeće zadužili su Agenciju za provedbu Uredbe o farmakovigilanciji (1027/2012) i Uredbe o kliničkim ispitivanjima (536/2014), za što je potrebno razviti i uspostaviti dva velika paneuropska IT sustava. Agencija nije raspolagala potrebnim vlastitim internim resursima te je stoga angažirala konzultante u tolikoj mjeri da je postala kritično ovisna o vanjskim stručnjacima. Nije bilo odgovarajuće kontrole nad razvojem i provedbom projekta te su se povećali troškovi i kašnjenja povezani s projektom. Agencija bi trebala ubrzati provedbu mjera za ublažavanje tog stanja ne samo da se dovrše tekući IT projekti, već i da se pripremi za važne nove projekte.	U tijeku
2016.	Uredbom o osnivanju Agencije propisano je da je Komisija dužna obaviti vanjsku evaluaciju Agencije i njezina poslovanja tek svakih deset godina.	Predstoji (izvan kontrole Agencije)

Godina	Opažanja Suda	Faza korektivne mjere (Dovršeno / U tijeku / Predstoji / —)
2017.	Računovodstvena službenica trebala bi djelovati još neovisnije, što se može postići ako bude izravno odgovarala direktoru Agencije (u administrativnom pogledu) i upravnom odboru (u operativnom pogledu).	Dovršeno
2017.	Agencija objavljuje oglase za slobodna radna mjesta na svojim internetskim stranicama, ali ne i na internetskim stranicama Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO).	Dovršeno
2017.	E-nabava: do kraja 2017. Agencija je za određene postupke uvela e-natječaj, ali ne i e-račun te e-podnošenje ponuda.	E-podnošenje ponuda: dovršeno E-račun: predstoji

Odgovor Agencije

Europska agencija za lijekove (u daljnjem tekstu: Agencija ili EMA) pozdravlja pozitivno mišljenje Suda o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije za 2019. kao i o zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom.

Kao što je istaknuo Sud, godina 2019. bila je opet puna izazova zbog preseljenja u Amsterdam i potrebe za radom u skladu s planom kontinuiteta poslovanja.

06. Pitanje poslovnih prostora u Londonu pojavilo se kao posljedica jednostrane odluke Ujedinjene Kraljevine (UK) o izlasku iz Europske Unije. Tema je prvotno bila uključena u pregovaračko stajalište EU-a, ali je kasnije isključena.

Kao rezultat toga, slijedeći institucijski pristup EU-a Agencija je tražila alternativno rješenje te je poslovne prostore dala u podnajam u skladu s ograničenjima koja je odredilo proračunsko tijelo EU-a.

Agencija i njezin Upravni odbor zabrinuti su što Agencija, umjesto da se u potpunosti usmjeri na svoju zadaću zaštite i promicanja javnog zdravlja, sada mora upravljati poslovnom nekretninom u zemlji koja će uskoro postati treća zemlja, što njezine ljudske i financijske resurse odvraća od javnozdravstvenih odgovornosti Agencije za građane EU-a.

Agencija i, posljedično, institucije EU-a tim će se pitanjem morati baviti sljedećih 19 godina, odnosno do 2039.

Unatoč dogovorenim jamstvenim mjerama, rješenje u vidu podnajma nosi određene rizike, a stanje je dodatno pogoršano trenutačnom krizom uslijed COVID-a 19. Stoga je potrebno to pitanje razmatrati na odgovarajućoj političkoj razini, uključujući vladu UK-a, i pronaći dugoročno rješenje tijekom pregovora između EU-a i UK-a.

18. Agencija prihvaća opažanje Suda u pogledu praćenja upućenih radnika i svjesna je da je važno zajamčiti usklađenost s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim zakonodavstvom kojima se uređuje to pitanje i u potpunosti poštovati njihove odredbe.

Kako bi se zajamčila usklađenost s nizozemskim pravom o zapošljavanju i radnim pravom, Agencija je počela mijenjati svoje predloške ugovora i predložak za tehničke specifikacije kako bi se dodale informacije o Direktivi o upućenim radnicima.

Bude li potrebno, poduzet će se dodatne mjere nakon dovršetka temeljite pravne analize.

19. Agencija prima na znanje primjedbu Suda.

20. S obzirom na činjenicu da usluga upravljanja utovarnom rampom u novim poslovnim prostorima Agencije u Amsterdamu čini dva od devet jedinica FTE (ekvivalent punog radnog vremena), kako je predviđeno Okvirnim ugovorom, te da je naglasak na kvaliteti postupovnih aspekata te usluge, ne bi bilo praktično ni učinkovito da su se ponude za tu uslugu prikupljale izdvojeno.

Razlog za produljenje trajanja ugovora bio je spriječiti nezainteresiranost potencijalnih

ponuditelja budući da se radi o velikoj količini robe (45 višenamjenskih uređaja za ispis, kopiranje i skeniranje) koju je Agenciji trebalo dostaviti, postaviti i održavati u njezinim novim poslovnim prostorima.

Treba napomenuti da je, u skladu s mišljenjem Savjetodavnog odbora za nabavu i ugovaranje, predviđeno trajanje ugovora 4+1+1, što znači da je nakon četiri godine ugovor moguće raskinuti ako je to potrebno.

21. Od ožujka 2019. Agencija posluje u novoj zemlji (Nizozemskoj), u kojoj vladaju novi tržišni uvjeti. Stoga je provedeno istraživanje tržišta kako bi se bolje razumjeli lokalni (nizozemski) tržišni uvjeti za vanjske djelatnike zaposlene preko agencija za privremeno zapošljavanje.

U sklopu tog istraživanja i suradnje među tijelima EU-a, EMA je uzela u obzir informacije koje su dostavile druge agencije EU-a koje mnogo duže posluju u Nizozemskoj, kao na primjer JRC Petten (57 godina) i Eurojust (16 godina). Osim toga, Agencija je kao konzultante angažirala nizozemsko odvjetničko društvo koje je preispitalo i dalo komentare na nacrt tehničkih specifikacija i nacrt ugovora za privremene vanjske usluge kako bi se zajamčila njihova usklađenost s lokalnim zakonodavstvom.

Cijena je procijenjena na globalnoj razini i Agencija smatra da je velika pozornost koja je tomu posvećena polučila povoljan rezultat. Međutim, Agencija prihvaća preporuku Suda.

22. Agencija je uvela socijalne mjere u skladu s člankom 1.e Pravilnika o osoblju u kontekstu preseljenja Agencije iz Londona u Amsterdam zbog odluke UK-a da napusti EU.

Radi ostvarenja učinkovite socijalne mjere čiji je cilj bio potpora osoblju i zadržavanje osoblja u izvanrednim okolnostima preseljenja osoblja (pri čemu je Agencija cijelo vrijeme nastavila ispunjavati svoje zadaće) i njihovih obitelji iz UK-a u Nizozemsku, načelo ekonomičnosti ne bi se trebalo promatrati izdvojeno i samo u smislu cijene avionske karte u ekonomskom razredu, već bi u obzir trebalo uzeti i druge čimbenike.

AUTORSKA PRAVA

© Europska unija, 2020.

Politika Europskog revizorskog suda (Sud) o ponovnoj uporabi sadržaja provodi se na temelju [Odluke Europskog revizorskog suda br. 6. – 201.9](#) o politici otvorenih podataka i ponovnoj uporabi dokumenata.

Osim ako je drukčije navedeno (npr. u pojedinačnim napomenama o autorskim pravima), sadržaj Suda koji je u vlasništvu EU-a ima dozvolu [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To znači da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se na odgovarajući način navede izvor i naznače promjene. Osoba koja ponovno upotrebljava sadržaj ne smije izmijeniti izvorno značenje ili poruku dokumenata. Sud ne snosi odgovornost za posljedice ponovne uporabe.

Ako određeni sadržaj prikazuje osobe čiji je identitet moguće utvrditi, npr. u slučaju fotografija koje prikazuju osoblje Suda, ili ako uključuje djela trećih strana, dužni ste zatražiti dodatno dopuštenje. Ako dobijete dopuštenje, njime se poništava prethodno opisano opće dopuštenje i jasno se navode sva ograničenja koja se primjenjuju na uporabu tog sadržaja.

Za uporabu ili reprodukciju sadržaja koji nije u vlasništvu EU-a dopuštenje ste po potrebi dužni zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Softver ili dokumenti na koje se primjenjuju prava industrijskog vlasništva, kao što su patenti, žigovi, registrirani dizajn, logotipi i nazivi, nisu obuhvaćeni politikom Suda o ponovnoj uporabi sadržaja te nemate dozvolu za njihovu uporabu.

Na internetskim stranicama institucija Europske unije unutar domene europa.eu dostupne su poveznice na internetske stranice trećih strana. Sud nema kontrolu nad njihovim sadržajem te je stoga preporučljivo da provjerite njihove politike zaštite osobnih podataka i autorskih prava.

Uporaba logotipa Europskog revizorskog suda

Logotip Europskog revizorskog suda ne smije se upotrebljavati bez prethodne suglasnosti Europskog revizorskog suda.